

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. LXVI. Quibus in casibus successor in Prælatura, vel beneficio, teneatur stare locationi factæ per antecessorem: Et quando dicatur locatio utilis Ecclesiæ. Quid si conductor fecerit expensas in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

Quaest. & Resol. benefic. Cap. LXV. 105

lata monialis habet, non convenit ut illi integer bonorum usufructus tradatur: cum qui altari servit, de altari vivere debeat. Ita concludit relatis variis opinionibus, Tamburin. de iur. Abbat. §. & Monial. disp. 21. quæst. 8.

- 17 Quamvis etiam quoad alimenta id non transeat sine difficultate, quando maiora sunt usufructu ipso dotis: quia cum primum monasterium amittat jus superioritatis in personam religiosæ, videtur etiam exonerandum alimentis usufructu maioribus: ex Surd. d. sit. 9. quæst. 27. num. 17. Quia religiosus per secundum ingressum, efficitur quodammodo novus homo: ut ibi Surd. num. 24. §. Senatus tamen alimenta secundo monasterio adjudicavit, & taxavit, bonorum proprietate penes primum monasterium relicta: quæ etiam fuit mens Senatus Neapolitani apud Sanfelice. d. decis. 322. num. 12. & 13. de ea questione tractat Tamburin. de iure Abbatum, tom. 3. disp. 7. quæst. 6. n. 7. & seq. & Rot. decis. 109. & 115. part. 2. recent.

Quia verò circa executionem translationis dictæ monialis Montis Adhemarii, de qua supra, num. 14. oræ fuerunt quædam difficultates; ideo sequentes resolutiones super illis datæ fuerunt. §. Et primò quidem, quia translatio fiebat autoritate summi Pontificis, & vigore Bullarum, quibus dicta religiosa constituebatur alterius monasterii Abbatis: Dixi in casum oppositionis alterius monasterii procedendum esse per censuras Ecclesiasticas in forma consueta, absque eo quod Episcopus ordinarius litterarum Apostolicarum executionem impedire possit. §. Sufficit enim Episcopo obsequii gloria, cum penes summum Pontificem sit suprema, & plena potestas, præsertim in beneficiorum collationibus, & regularium translationibus. Glos. in cap. quoad translationem, de offic. deleg. quod copiose deducitur in quodam litigato inserto apud Bouchel in summa benefic. in verb. translation, versic. premierement le Sieur Evêque.

- 21 Præterea fuit advertendum, quod ista monialis translata non tenebatur novam facere professionem in secundo monasterio, quamvis in isto nova & distincta à priori regula observaretur: quamvis Emanuel Roderic. tom. 3. quæst. regul. 52. regulam proponat in contrarium, nempe translatione facta, opus esse nova professione. Quia regula illa in se vera quidem est; §. sed locum non habet stantibus clausulis quæ in litteris translationum apponi consueverunt; & in illis de quibus agebatur, appositæ erant: nempe Decernentes te, cum primum possessionem dicti prioratus fueris adeptus, de primo dicto monasterio ad dictum prioratum, eo ipso autoritate Apostolica transferendam; &que inibi in monialem recipiendam, ac sancta in Domino charitate tractandam. Ita decilum fuit in Rot. decis. 115. num. 9. part. 2. recent. juxta tradita per Rebuff. in prax. in tit. de translat. monachor. num. 2. quem sequitur Barbol. de iure Eccles. univers. lib. 2. cap. 42. num. 83.

- 23 Remanet tamen religiosa primi monasterii, donec secundi possessionem pacificam adeptus fuerit, dummodo per eam non steterit, quominus adipiscatur. Rebuff. in concord. tit. de Regia ad prelat. nominat. §. ultimo, in verb. concessa, in fin.

- 24 Executor autem per Bullam deputatus, subdelegare potest, etiam si in litteris adesset illa clausula, super quo conscientiam tuam oneramus. Garc. de benefic. part. 6. cap. 2. §. 1. num. 99. & seq. §. Neque potest Episcopus se immiscere executioni, quando ejus Officiali commissio data est. Garc. d. part. 6. cap. 2. n. 20. tanto magis potest fieri subdelegatio, licet plures

deputati fuerint executores per eum, qui prævent adversus alios: quia adsunt clausulæ in Bullis Apostolicis id permittentes: §. nempe, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, posteaquam vobis hujusmodi littera fuerint presentata, per vos, vel per alium, seu alios, dictam Lucretiam in possessionem inducat. Quæ clausula facultatem continet uni sine aliis procedendi; vel etiam personas idoneas, & qualitatis requisitæ subdelegandi: l. 1. & ibi DD. ff. de offic. conf. Barbol. de claus. cap. 125. num. 6. & 7. Atque ita executum & practicum fuit.

CAPUT LXVI.

Quibus in casibus successor in prælatura, vel beneficio, teneatur stare locationi factæ per antecessorem: & quando dicatur locatio utilis Ecclesiæ. Quid si conductor fecerit expensas in re conductâ ab Ecclesiâ: & utrum interim lite pendente conductor manutenendus sit. De locatione rerum Ecclesiæ ultra triennium non concedenda: & quomodo hoc triennium intelligatur. De successore in beneficio per obitum, vel per renunciationem simpliciter factam, vel in favorem. Quæstio plenè examinatur: & concluditur indistinctè, successorem non teneri stare locationi. Quid super hac re observetur, & judicetur in Gallia. Denique an, & quando solutio anticipata liberet colonum, seu conductorem rerum Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Successor in beneficio tenetur stare locationi factæ per antecessorem nomine Ecclesiæ, secus si nomine proprio.
- 2 Omnis administrator tenetur ratam habere locationem administratorio nomine factam per antecessorem.
- 3 Locatio quando dicatur facta nomine Ecclesiæ.
- 4 Locationem nomine Ecclesiæ factam fuisse, colligitur ex conjecturis quæ enumerantur.
- 5 Quando conductor rerum Ecclesiæ fecit multas expensas, potest continuare in viro successore beneficii usque ad proximam fructuum recollectionem.
- 6 Ampliatur etiam si fructus essent difformes, & recollectio pluribus annis absolveretur.
- 7 Conductor lite pendente potest petere se manuteneri in sua detematione.
- 8 Locatio bonorum Ecclesiæ ultra triennium nulla est.
- 9 Locatio facta ultra triennium utrum subsistat pro triennio, an verò in totum corruat.
- 10 Quando pretium locationis distributum est in singulos annos, locatio valet ad triennium, & vitriatur tantum in excessu.
- 11 Locatio rerum Ecclesiæ fieri potest ad sex annos, quando fructus alternis annis colliguntur.
- 12 Successor in beneficio tenetur stare colono, si succedat per resignationem. Contra, num. 14.
- 13 Quando usufructus finitur factis usufructuarii, successor tenetur stare locationi.

- 14 Multi existimant, provisum per resignationem non teneri stare locationi antecessoris.
- 15 Si quis locaverit sciens se brevi resignaturum, non obligat successorem ad observandam locationem.
- 16 Licet locatio non afficiat successorem beneficii, afficit tamen heredes, & fidei jussores locatoris.
- 17 Differentia ponitur quoad locationem inter successorem ex pura, & conditionali resignatione.
- 18 Sed hac differentia rejicitur, num. 18. & seq.
- 19 Factum resignantis non nocet resignatario, qui est tertius, & non habet jus a resignante, sed a conferente: & num. 20. & 21.
- 22 In quacunque resignatione successor in beneficio non tenetur stare locationi antecessoris.
- 23 Quod procedit etiam in resignatione facta in favorem certa persona.
- 24 Resignans habetur pro mortuo in beneficio resignato.
- 25 Etiam in resignatione in favorem jus novum acquiritur mediante collatione.
- 26 Que sit differentia inter usufructuarium, & beneficium in materia locationis.
- 27 Explicatur Caroc. de locat. part. 2. tit. de usufruct. quest. 2. num. 6.
- 28 Explicatur Baldus consil. 371. lib. 1.
- 29 In Gallia non possim admitti illa distinctio pura, & conditionalis resignationis, in materia successoris obligandi ad continuandam locationem.
- 30 Explicatur Regia constitutio declarans successores in beneficio non teneri stare locationi antecessoris. Et num. 31. & 32. referuntur casus in quibus successor tenetur, vel non tenetur illi stare, ex sententia supremorum Gallie tribunalium.
- 33 Solutiones anticipatas prohibet Concilium.
- 34 Ante Concilium non ita rigorosa erat prohibitio anticipata solutionis.
- 35 Quando dicatur solutio facta per anticipationem.
- 36 Solutio beneficiario facta ante fructus perceptos, non liberat conductorem.
- 37 Fallit si pecunia esset versa in utilitatem Ecclesie, saltem pro rata versionis.
- 38 Referuntur Doctores de singulari successore in materia locationis tractantes.

Mortuo collegii cujusdam monachalis Rectore, variae propositae fuerunt controversiae inter successorem, & colonos; tum circa validitatem locationis, tum etiam circa illius continuationem, nec non ratione solutionum anticipatae factarum: pro quorum omnium resolutione, sequentes adductae fuerunt conclusiones.

- 1 Prima conclusio. Quando locatio facta fuit nomine Ecclesiae, successor stare tenetur locationi per antecessorem in beneficio factae: si verò facta fuerit nomine proprio ipsius locantis, successor illi stare non tenetur: ita docent Peregr. in tract. de fideicom. art. 40. num. 98. Mantica. de tacit. convent. lib. 5. tit. 10. num. 22. in §. limit. versic. & quidem successor. Anton. de Marin. lib. 1. resolut. cap. 259. num. 18. Si quidem generalis est regula, administratores omnes teneri ratam habere locationem factam per antecessorem. Covar. lib. 2. var. resolut. cap. 15. num. 6. versic. ego verò. Si nomine Ecclesiae locationem factam fuisse tunc existimavit Covar. loc. citato, versic.

igitur ubi locatio, quando redditus non ad praetatum, qui simplex administrator est, pertinent; sed ad Ecclesiam: nam si redditus ad Rectorem proprio nomine pertinuerint, non Ecclesiae, sed proprio nomine locatio facta diceretur, licet nomen Ecclesiae fuerit expressum; & moriente Rectore, expiraret locatio, quod & voluisse videtur Gratian. decis. 39. num. 14. Quamquam & ex aliis conjecturis locationem nomine Ecclesiae factam fuisse, colligat Socin. sen. consil. 34. num. 4. vol. 3. veluti si contrahat expresso officii nomine, dummodo locatio sit utilis Ecclesiae. Item si minus Ecclesiae fuerit injectum, sicut è contra praesumitur nomine proprio factam fuisse locationem, si onus ipsi Rectori fuerit injectum; vel si ipse proprio nomine expresso, vocatus fuerit locator. E contra, si plura sint apposta pacta Ecclesiae utilia, nomine Ecclesiae praesumitur facta locatio: & plures aliae conjecturas, & circumstantias considerat Socin. ibidem. Sed copiosius Cardinalis Mantica, ad quem recurrendum est, cum casus occurreret, lib. 5. de tacit. & ambig. convent. tit. 13. num. 16. & seq.

Secunda conclusio. Quando conductor fecit expensas necessarias in certis praediis, vel ante expunctionem facturus est, poterit in illis praediis continuare usque ad integram fructuum perceptionem, nec ante fructus perceptos expelli poterit. Gratian. decis. forens. cap. 606. num. 17. Caroc. in tract. de locat. part. 3. quest. 1. tit. de reb. Eccles. locand. num. 6. mibi 778. Quod procedit etiam si fructus percipiendi essent difformes: nam expectanda esset integra omnium fructuum perceptio, nec antes conductorem rerum Ecclesiae expelli posset. Gratian. ibidem, num. 19. Sicut autem non potest expelli, ita nec conductorem dimittere potest. Gabriel consil. 68. lib. 1. ubi loquitur de praedio, quod singulis quinque annis fructum reddit; videlicet duobus annis frumentum, ultra alios fructus; aliis vero tribus annis praedia locantur ad pascendas pecudes: & dicit illud quinquennium pro uno anno computari, & colonumque dominium debere stare illi locationi, nec unum alio invito ab ipsa recedere posse.

Tertia conclusio. Conductor lite pendente inter rim in sua detentione manutenendus est; & illi competunt remedia possessoria. Ror. apud Cavalcan. decis. 182. m. 2. Ricc. collect. 2850. versic. ego autem, cum aliis per Post. de manuten. observ. 52. num. 17.

Quarta conclusio. Locatio bonorum Ecclesiae ultra triennium nulla est, ex constitutione Pauli III. quae incipit ambitiose, in extravag. sub tit. de rat. Eccl. non alienand. super qua plura notavit Scott. in select. Pontif. consil. theorem. 15. Quarant. in sum. Bal. lar. tit. alienat. rer. Eccles. num. 18. Adeo ut multi existimaverint, locationem factam ultra triennium esse in totum nullam; & non solum vitari in eo quod triennium excedit; sed etiam in totum, salvo tamen anno, in quo colonus jam fecit expensas, & culturae: ut supra dictum est num. 5. Quam opinionem secuta est Rot. decis. 38. num. 3. part. 1. recentior. Rot. decis. 210. apud Pacif. num. 7. id videatur nam restringere ad casum, quo fructus sunt de proventus colligendi: ex notatis per Adden. ad Burat. decis. 48. num. 18. Cavalcan. decis. 44. num. 15. versic. autem. Surd. decis. 52. num. 12.

Quinta conclusio. Quando locatio rerum Ecclesiae facta fuit pretio in singulos annos diffinitivo, rarius est illam sustineri pro triennio, & in excessu denotari taxat vitari: quia tempus utile ab inutili separari potest Barb. de offic. & potest. Episcop. part. 3. num. 11. & seq. Et hanc opinionem magis communitate receptam esse, maxime sub illa distinctione

pretii distributi, vel non distributi in singulos annos, testatur Quarant. loco citato, num. 18. vers. hunc articulum. Quia summi Pontificis mens in illa extravaganti fuit impedire, ne ultra triennium fierent rerum Ecclesiasticarum locationes: & ne conductor in effectu rem neret ultra triennium. Unde satisfit summi Pontificis intentioni, si finito triennio conductor recedat: ita tenet Ant. de Marin. lib. 1. quotid. resol. c. 6. n. 7. vers. contrarium.

11 Sexta conclusio. Quando fructus prædiorum alternis tantum annis percipiuntur, non solum ad quadriennium, sed etiam ad sex annos: fieri potest locatio rerum Ecclesiæ: quia non anni, sed fructuum perceptiones sunt computandæ. Mantie. de tacit. convent. lib. 5. tit. 13. num. 32. Quarant. in verb. alienatio rer. Eccles. num. 18. Barbof. d. alleg. 95. num. 4. & de jur. Eccles. lib. 3. tit. 30. Ricc. in prax. rer. for. Eccles. decis. 115. num. 2.

12 Septima conclusio. Licet locatio sit valida, tamen successor in beneficio non tenetur illi stare, si successerit per obitum, nisi locatio facta esset nomine Ecclesiæ, & sub modificationibus supra deductis: si verò successerit per resignationem, tenetur stare locationi, nec illam impugnare potest. Ratio differentia est, quia provisor per obitum, jus habet à collatore: provisor autem per resignationem, jus habet à resignante: ita tenet Gratian. discept. forens. 606.

13 num. 20. ob illam rationem, quia quādo usufructus finitur facto usufructuarii, successor tenetur stare conditionibus prioris possessoris: Prælati siquidem, aut Rector habetur loco usufructuarii. Gratian. ibidem, plures allegans num. 6. Sed hæc ratio Gratiani, quam ex Poicyoro Ripa delumpit, & sequitur Hodier, ad Surd. decis. 33. num. 4. concludit generaliter successorem teneri stare colono, quando facta fuit resignatio per beneficii possessorem, sive simpliciter, sive in favorem alterius facta sit: quia utroque casu vacat beneficium facto possessoris: & sic generaliter loquuntur præfati DD. Cui tamen propositioni adversatur

14 Primò, quod contrarium simpliciter tenuerunt alii multi, nempe successorem etiam ex causa renunciationis provisorum, non teneri stare locationi factæ per antecessorem, ut tenet Barbof. in d. l. si filiofamilias 26. §. final. ff. solut. matrim. num. 19. vers. amplia hanc conclusionem. Alex. Trentacinq. lib. 3. variat. resol. tit. de locat. & conduct. resol. 3. num. 8. post Castrenf. consil. 4. num. 4. §. vol. 1. Covar. lib. 2. variat. resol. cap. 15. num. 6. ante medium, vers. idem erit, ubi Rector. Quæ doctrina indistinctè vera esset, si Prælati, aut Rector Ecclesiæ, sciens se brevi renunciaturum, faceret talem locationem; tunc enim ratione fraudis, successor illi stare nullo modo tenetur. Barbof. de offic. & potest. Episcop. pa. 1.3. allegat. 94. num. 6.

16 Procedit tamen effectus locationis sine difficultate ad effectum, ut conductor agere possit contra fidejussores, & hæredes Prælati locantis, ad consequendum suum interesse. Barbof. d. l. si filiofamilias 26. §. fin. num. 22. ff. solut. matrim. & in tract. de potest. Episcop. d. alleg. 94. num. 12.

17 Secundò, quod alii distinxerunt inter resignationem beneficii factam pure, & simpliciter: ut tunc successor locationi sui antecessoris stare non teneatur: secus si facta fuisset in favorem, per rationem supra deductam num. 12. & tradit Lovet in sua recollectione arrest. litter. S. n. 11. in addit. in fin.

18 Ego in hac controversia existimo in primis, rationem allatam per Surd. in tract. de aliment. tit. 9. §. 42. num. 13. quem simpliciter citat, & sequitur Gra-

tian. discept. forens. cap. 37. num. 21. sic generaliter intellectam non posse subsistere, dum volunt successorem teneri stare locationi, quando locator renunciavit suo beneficio, rationem reddentes: Quia factum renunciantis non nocet conductori, siquidem illa ratio procedit quoad præjudicium locationis, & ejus hæredis, aut fidejussoris, contra quos non impeditur conductor agere ad interesset: ut supra diximus num. 16. Sed in præjudicium tertii ratio illa non subsistit, quia successor in beneficio dicitur tertius, cum jus habeat à collatore, non à resignante.

Præterea dico, quidquid distinguit Lovet loc. cit. & alii nonnulli DD. Galli, verius esse, nullo modo teneri successorem in beneficio, sive per obitum, sive per renunciationem, stare locationi factæ per antecessorem, etiam in casu licito, veluti ad triennium: sive resignatio simpliciter facta fuerit, sive in favorem. Ratio est, quia successor in beneficio non potest representare personam antecessoris, nec potest dici successor universalis, cum non succedat omnibus bonis; imò nec succedit ex persona, nec ex jure cedentis, sed ex novo jure, quod creatur tempore collationis, & in eum transfertur, ut bene explicat Panormit. in capit. cura 11. num. 5. de jurepar. ubi dicit successorem in beneficio non succedere ex persona antecessoris; sed ex jure sibi collato ab habente potestatem conferendi: & ideo malam fidem auctoris non nocere successor in beneficio. Quæ ratio aequè concludit in resignatione pura, & in condicionali, facta in favorem nominati, & ad utrumque casum applicantur rationes allatæ à Doctoribus, ad probandum successorem in beneficio non teneri stare locationi antecessoris: & nominatim per Barbof. in d. l. si filiofamilias 26. §. final. num. 18. & prædictam sententiam, tam in resignatione simpliciter facta, quam in ea quæ facta fuit in favorem, generaliter amplectuntur absque ulla distinctione, Paris. de resignat. lib. 1. quæst. 16. num. 47. Covar. dist. lib. 2. variat. resol. cap. 15. num. 6. in 2. articulo, vers. idem erit ubi Rector. Trentacinq. lib. 3. tit. de locat. resol. 3. num. 8. Cancr. lib. 1. variat. resol. cap. 14. num. 45. Et nominatim de resignatione in favorem, quod resignatarius non teneatur stare locationi factæ per resignantem, tenet Barbof. in d. l. si filiofamilias 26. §. final. num. 19. vers. amplia hanc conclusionem. Anton. de Marin. quotid. resol. cap. 259. num. 11. quia mors, & resignatio beneficii æquiparantur: & resignans dicitur quasi mortuus in beneficio resignato: & ideo omnes obligationes ejus occasione præstite, per resignationem admissam extinguuntur: ut diximus supra, c. 35. num. 11. & 12.

Nec obstant rationes in contrarium allegatæ: nam ad eam, qua supponitur per resignationem factam in favorem, jus acquiri resignatario ex persona resignantis; fuit superius responsum, resignationem esse quidem medium acquirendi, sed ex sola collatione jus consequi resignatarium: & ab ipso collatore, non à resignante tribui: ex traditis per Panormit. in d. cap. cura, num. 5. de jurepatronat. & per alios de quibus supra num. 21. Barbof. d. §. final. num. 18. vers. non obstat secundum.

Ad æquiparationem autem usufructuarii & beneficiati. Respondetur, quod licet illa vera sit, & passim à Doctoribus admittatur; tamen non in omnibus procedere potest, & præsertim ubi diversa est ratio, prout in hoc casu: nam quando usufructarius renuntiat in favorem proprietarii, vel alterius; successor

cessor ille jus & causam habet à renunciante : quod in resignatione beneficii secus est , quia resignatarius jus derivat à collatione potestatem habentis ; nec in Ecclesia dantur successiones hereditariae , nec ex jure authorum , sed ex collatione superiorum , ut mox dictum est : ideo succedens in usufructu ex facto usufructuarii , tenetur stare colono ; sed non is qui succedit in beneficio , quia quomodocumque succedat , jus consequitur non ab antecessore , vel à renunciente ; sed à superiore , qui contulit. Roman. consil. 201. num. 5. Alexand. consil. 63. num. 11. & 12. lib. 4.

27 Neque Carocius in tract. de locat. quo nititur Polydor Ripa , & alii qui eum sequuntur , part. 2. tit. de usufruct. quest. 2. num. 6. & 7. seu ut in libro meo , part. 2. quest. 43. num. 6. & 7. videtur facere ad casum nostrum : quia ibi proponitur casus decisis per Bald. consil. 371. incipit , Marbiolus lib. 1. ubi dicitur , quod Dominus directus , in cuius favorem emphyteuta renunciavit , cogitur stare locationi , quæ ante renunciationem facta fuerat per emphyteutam : ¶ quia Baldus ibi movebatur pluribus aliis rationibus ; & nominatim , quia ista non est simplex renuntiatio , nam emphyteuta non potest renunciare dominio : ut in l. si quis vi 17. §. differentia ff. de acquir. possess. ibi , dominium ejus manet , qui dominus esse non vult. Et sic est quoddam pactum novum , & novus contractus qui non potest nocere tertio , cum quo non est celebratus : sed in beneficialibus non sunt pacta , & conventiones , neque resignatarius habet causam à locatore ; quod tamen etiam in casu suo consideravit Baldus : ergo cum extinctum planè sit jus renunciantis per acceptationem , collationem , & possessionem resignatarii , cessant omnino considerationes quibus Bald. & Caroc. nitebantur.

29 Unde etiam in Gallia , non tam facile admittitur illa distinctio inter puram , & conditionalem renunciationem in hac materia : nam licet eam amplectatur Louet dist. litter. S. num. 11. in addit. in fin. Mornac. ad l. si quis fundum 9. §. si usufructarius , ff. locat. , & alii per eos citati , Addentes ad Papon. lib. 1. tit. 13. arrest. 6.

30 Imò Regiâ Caroli IX. constitutione , anno 1568. apud Sanctum Maurum edita , cavetur expressè locationes omnes beneficiorum , per resignationem , dimissionem , aut obitum beneficiati expirare : quia verò ordinatio non distinguit , multi interpretes recurrunt ad distinctionem illam resignationis simpliciter , aut in favorem factæ ; & nominatim Thevenau lib. 1. ordin. Regiar. tit. 18. art. 1.

31 Nihilominus ad tollendas fraudes , sæpius in supremis Galliæ tribunalibus judicatum fuit , successorem tam in casu mortis , quam resignationis , sive simpliciter , sive in favorem factæ ; teneri , & cogi posse ad observantiam locationis factæ per antecessorem , teste Chopin. de dominio , tit. 3. lib. 13. num. 4. Maynard. lib. 1. cap. 63. num. 1.

32 Exceptis quatuor casibus , quos refert Bleyne. de benef. cap. de patrimonio Ecclesiæ , num. 41. in glos. D. Primus , si redditus locati pertineant ad dignitatis subsidia , veluti ad victum , & alia onera , v. g. prioris claustralis. Secundus , si agatur de redditibus absque labore plurium annorum percipi consuetis , veluti de decimis. Tertius , quando agitur de beneficio curato , cujus redditus Parochus residendo desiderat per seipsum percipere. Quartus quando successor vult restituere colono damna , & summas per eum anticipatè solutas. His enim casibus , in Gallia successor colonum removere potest , ut dicit præfatus Author loco citato.

Octava conclusio. Si conductor mercedem , seu pretium suæ conductionis anticipatè solverit , non liberatur erga beneficii successorem ; sed agere duntaxat potest contra hæredes , & bona locatoris defuncti. Caroc. de locat. part. 3. quest. 1. de reb. Ecclesiæ locand. n. 75. fol. mibi 781. Amat. var. resol. cap. 29. n. 21. Menoch. consil. 1134. num. 6. volum. 12. & per totum illud consilium , ubi tractat de materia anticipatæ solutionis , Ferret. consil. 156. num. 3.

Et licet Tusch. litter. L. conclus. 419. num. 21. post Abb. diversos casus distinguat ; tamen post Concilium Tridentinum generaliter , constituendum est , juxta cap. 11. sess. 25. de reform. locationes factas per anticipatas solutiones , quocumque privilegio non obstante , nullas & invalidas esse in præjudicium successorum ; quamvis agi possit contra hæredem locatoris , si sit solvendo. Amat. dist. resol. 29. num. 2. & 3. Barbof. dist. l. si filiofamilias 29. §. final. num. 27. ff. solut. matrim.

Dicitur autem anticipata solutio , non solum si fiat pro futuris annis , verum etiam pro eodem anno ; sed ante fructuum collectionem : quia Rector beneficii , si decedat ante fructus relictos , & à solo separatim , illos non facit suos , nec de illis disponere potest ; sed reservandi sunt successori , illique debentur , prout generaliter de omnibus fructibus inexactis constitutum est per Bullam Julii III. confirmatam per fel. record. Urbanum VIII. die 1. Aprilis 1628. necnon ex juris communis dispositione , quam sapius Rota Romana sequuta est , ut apud Seraph. decis. 594. num. 5. & seq. & in recent. decis. 39. num. 5. & 6. part. 6. ¶ Et ideo solutiones factæ per firmarium , seu conductorem , pro fructibus nondum per eum perceptis , non liberant solventem , tanquam factæ non legitimo creditori : ut concludit Glos. in cap. fin. ne prelati vices suas , in verb. minimum , in fin. quæ loquitur de Rectore qui percepit mercedem suæ locationis , & decessit ante fructus perceptos : imputandum siquidem est conductori , qui sciebat mortem locatoris supervenire postea. Joan. Bapt. Ferret. consil. 225. num. 5. & 6. quæ in hac materia non debet attendi tempus promissæ solutionis , sed duntaxat tempus perceptionis fructuum. Castill. de usufruct. cap. 77. num. 21. & 22. Honob. consil. 85. num. 25. volum. 2.

Verum tamen est , quod si conductores probarent pecunias solutas Rectori mortuo , fuisse convertas in utilitatem Ecclesiæ ; successor illas repetere non posset , saltem pro rata versionis. Barbof. in d. l. si filiofamilias 26. §. final. num. 27. in 2. limit. ff. solut. matrim. Ferret. d. consil. 151. num. 2. Rum. consil. 60. num. 1. volum. 1. Idem si pecuniæ probentur versæ in alimenta studentium ejusdem collegii. Barbof. de offic. & potest. Episcop. allegat. 94. num. 9. post Rebuff. de privileg. scol. privileg. 26. num. 92. Quia successor tenetur solvere debita contracta per antecessorem pro alimentis , maxime favore studiorum ; ut ibi per Rebuff.

Cætera quæ concernunt materiam successorum tam in beneficialibus , quam in aliis ; an & quales effectus locationis ad eum transeat , videri poterunt ultra authores supra citatos apud Tusch. consil. 418. 419. & 420. sub litter. L. Ricc. collect. 4000. & 4001. Cavalcant. decis. 44. Barbof. in cap. final. num. 6. in prælati vices suas , & fusè in lempiozem 6. Cod. de locat. & conduct. & de anticipatis solutionibus , ad ff. de reform. cap. 11. Concil. Trident. Sord. dist. 33. & 40. fusè Anton. de Marin. d. resol. 259. per in rem. Pacific. de sulvian. interdict. inspect. 4. cap. 1. num. 8. & seq. Marefcot. lib. 1. variar. resol. cap. 18. Cunct.

Quæst. & Resol. benefic. Cap. LXVII. 109

lib. 1. variar. res. cap. 14. num. 31. & multis sequentib. Mantici. & alii citati per Addent. ad Burat. decif. 482. num. 20. Rot. Aven. decif. 108. Rot. Rom. in recent. decif. 28. part. 4. Hodiern. ad Suid. d. decif. 33. & decif. 225. num. 5. Thesaur. jun. lib. 2. quæst. 3. Ludovif. decif. 68.

CAPUT LXVII.

De decimis animalium solvendis. An valeat consuetudo illam solvendi in minoribus totius gregis animalibus. Quò tempore solvenda sit: & quomodo numeranda animalia; tam domini, quam pastoris. Et quid si sub eodem baculo, sive pastore, plures & diversi sint animalium domini; utrum singulorum animalia separatim numerari debeant. Et utrum animalia unius anni, possint facere numerum pro supputatione decimæ alterius anni.

SUMMARIUM.

- 1 Prescribi potest decima quoad quotam, & quoad modum solvendi.
- 2 De essentia consuetudinis est, ut sit æqua & rationalis: & quomodo differant præscriptio, & consuetudo, in materia decimali. Ibidem.
- 3 Non valet consuetudo etiam antiqua solvendi decimam in animalibus minoribus; & deterioribus.
- 4 Quidquid decimum venit, pro decima animalium præstandum est.
- 5 Si non possit discerni quid ex animalibus veniat decimum; solutio decimæ debet fieri non in melioribus, nec in deterioribus animalibus; sed in mediocribus.
- 6 Decima animalium debetur eo tempore, quo amplius lacte non indigent.
- 7 Valet consuetudo, quod loco decima animalium, solvatur certa quantitas pecunie.
- 8 Decimam animalium esse decimam pastorum, non terrarum; quidam asserunt.
- 9 Verius est decimam animalium, nec simpliciter personalem, nec realem, sed mixtam esse.
- 10 Decima animalium potius accedit ad realem; & debetur in loco ubi degunt.
- 11 In computanda decima animalium, non ad prædia, sed ad ipsorum animalium numerum respectus haberi debet.
- 12 In numero animalium debet separatim fieri calculus cujuslibet domini; licet pecudes sint sub eodem baculo, & pastore.
- 13 In rebus commixtis, & inseparabilibus, numeratio totius corporis fieri debet; quamvis essent plures domini.
- 14 Commixtio animalium exemptorum non præjudicat, quamvis admixta sint non exempta; idque propter eorum separabilitatem.
- 15 Si plures domini animo deliberato societatem animalium inierint sub eodem pastore, non fit separatio; sed omnia animalia in globo numerantur.

Tom. I. Pars I.

- 16 Si commixtio animalium incidenter, & casu fortuito facta sit, quilibet remanet dominus suorum animalium: & ideo singulorum dominorum animalia separatim numeranda sunt, pro calculo decimæ.
- 17 Qui dicit animalia gregis alieni ad se pertinere, id probare tenetur.
- 18 Partiarus tenetur solvere decimam animalium pro sua portione.
- 19 Portio partiarum numeratur, nulla facta cumulatione partis dominicæ.
- 20 Numerus animalium unius anni, conjungi non potest cum numero animalium alterius anni.

Cum dubitaretur de solutione decimæ ex animalibus præstandæ, & de forma solutionis, ac numerationis animalium ad decimum, vel vigesimum, aut alium numerum faciendæ, fuit conclusum, inspiciendum in primis esse tenorem transactionis, quæ vel à summo Pontifice confirmata sunt, ad hoc ut successores efficere queant, juxta text. in cap. veniens, de transact. vel saltem ex antiqui temporis observantia, præsumptionem inducebant omnium solemnitate in eis adhibitam, vel vim habebant legitimæ præscriptionis, propter tanti temporis intervallum. Cujus præscriptionis vis magna est in materia decimali, cum non de tota decima, sed de ejus quota, vel certo solvendi modo præscribendo agitur: Camil. Borell. cum pluribus per eum citatis in sum. decif. lib. 1. tit. 19. num. 53. Rot. decif. 23. num. 3. part. 6. recent. ubi num. 4. ostenditur quæ sint necessaria ad hoc ut præscriptio in hac materia dicatur legitime probata.

Secundò quoad casus per transactionem non decisos, standum esse consuetudini, dummodò non contineat fraudem, & abusum in præjudicium Ecclesiæ, & non præbeat occasionem delinquendi. Cum de essentia consuetudinis sit, ut in æquitate, & ratione fundetur: cap. ex parte, de consuet. Gaill. lib. 2. observ. 31. n. 12. Burat. decif. 800. num. 10. quomodo autem differant consuetudo, & præscriptio; notat Ludovif. decif. 191. num. 4. & 6. & in specie, quæ sit vis præscriptionis, & quæ consuetudinis in materia decimarum, copiose explicat D. Ludovic. Bellus consil. 47. & 48. per tot.

Tertio, ex his inferitur, quod quamvis per longum tempus rustici animalia minora, & deteriora Patrochio pro decima per dolum, & astutiam præstiterint; talis consuetudo non est legitima; nec recipienda: imò sic delinquentes, & decimam fraudantes puniendi sunt. Quia non debet de deterioribus animalibus præstari, sed fideliter quidquid venerit, decimum, vel vigesimum, aut alias secundum numerum consuetum, solvendum est: juxta Leviticum cap. 27. Ita ut facta computatione novem animalium, id quod cadit in decimum debeatur; vel facta computatione novemdecim, id quod cadit in vigesimum; & sic de cæteris numeris, juxta cujuslibet loci morem: & similiter id quod commutatum est, & id cum quo commutatum est: per text. in cap. omnes decima 16. quæst. 7. his verbis: Oves, boves, & capra, quæ sub virga pastoris transeunt, quidquid decimum evenerit, sanctificabitur Domino: non eligatur bonum, neque malum, nec in alterum commutabitur: si quid commutatum est, & quod mutat, & quod mutatum fuerit, Domino sanctificabitur; & non redimetur. Rebuff. de decim. quæst. 1. num. 2.

Quartò, si discerni non possit quod sit decimum animal, vel secundum datam consuetudinem vigesimum,

K